

فرم طرح درس

نیمسال تحصیلی: 2-1403

نام درس: اصول خدمات سلامت	نوع درس (تئوری/عملی): تئوری	ساعت درس: 30 ساعت
رشته تحصیلی: پزشکی عمومی	مقطع تحصیلی دانشجویان: علوم پایه	محل برگزاری: مجازی (سامانه نوید)
		مدرس: دکتر برمک یعقوبیان

هدف کلی درس:

دانشجو در این درس باید با کلیات و تاریخچه سلامت در ایران و جهان و با انواع نظام های عرضه سلامت در جهان آشنا شود. مفاهیم سلامت و بیماری را درک کند، و خطرات تهدید کننده سلامت و گذار سلامت در جهان و ایران را بشناسد. با مفهوم سلامت برای همه و سطوح پیشگیری آشنا شده و بتواند مراقبت های بهداشتی اولیه را بکار گیرد و بر اساس سطوح پیشگیری مراجعین را مدیریت و ارزیابی خطر کند. با مفاهیم اولیه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت آشنا شده و بتواند ارتباط بهداشتی برقرار کند و مراجعین را در زمینه خدمات سلامت آموزش بدهد. با اهداف توسعه پایدار آشنا شود و نقش عوامل اجتماعی موثر بر سلامت را شناخته تا بتواند در مدیریت بیمار آن ها را به کار ببندد. با اهمیت بهداشت محیط آشنا شده و نقش آنها را در ارتقای سلامت جمعیت بشناسد.

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجو
1	شناخت کلیات و تاریخچه خدمات سلامت در ایران و جهان	-تاریخچه پزشکی در جهان و تحولات تاثیرگذار آن را بشناسد. -تاریخچه پزشکی در ایران، در دو دوره قبل و بعد از اسلام بشناسد. -تغییر رویکردها و مفاهیم در خدمات سلامت در دو قرن اخیر را توضیح دهد. -مفاهیم علمی واژه های سلامت، بیماری، ناخوشی و مریضی را بیان نماید. -نهضت جهانی در خدمات سلامت عمومی و تحولات عمده مرتبط با آن را توضیح دهد. -مفهوم مهندسی اجتماعی و تاثیر آن بر سلامت عمومی را	1-سخنرانی 2-بارگزاری درس در سامانه نوید 2- پرسش و پاسخ	1-سامانه مجازی 2- کامپیوتر 3-پاورپوینت 4-فیلم 5- فایل پی دی اف منبع	کوییز ارایه شده در درس

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

فرم طرح درس

			توضیح دهد. - مفهوم عدالت در سلامت و وجوه تعیین کننده آن را توضیح دهد		
2	شناخت مفاهیم سلامت و بیماری و سطوح پیشگیری	1- تعاریف سلامت و ابعاد آن را بشناسد. 2- مفهوم پیشگیری را بیان کند و سطوح پنج گانه آن را بشناسد 3- در هریک از سطوح پیشگیری، هدف و راهکارهای رسیدن به آن هدف را بیان نماید. 4- سطوح پیشگیری را با مراحل سیر طبیعی بیماری تطبیق دهد. 5- غربالگری را تعریف و نمونه هایی از برنامه های غربالگری در نظام سلامت کشور بیان نماید	1- سخنرانی 2- بارگزاری درس در سامانه نوید 2- پرسش و پاسخ 3- کنفرانس 4- ارائه شده توسط دانشجویان	1- سامانه مجازی 2- کامپیوتر 3- پاورپوینت 4- فیلم 5- فایل پی دی اف منبع	کوییز ارائه شده در درس
3	دانستن مفهوم سلامتی به عنوان حق عمومی	1- سابقه تعریف سلامتی به عنوان یک حق برای افراد مردم را شرح دهد. 2- دلایل اینکه سلامتی یکی از حقوق غائی برای انسان ها در جوامع بشری است را شرح دهد. 3- راهبردهای مختلف در تأمین سلامتی برای همه را طبق اصول ارائه مراقبت های سلامت بیان کند. 4- اقتصاد سبز و نقش کلیدی آن در تأمین سلامتی برای همه را شرح داده و اصول آن را بیان کند. 5- اهداف توسعه پایدار و ارتباط آن با پوشش همگانی سلامت را شرح دهد.	1- سخنرانی 2- ارائه شده مجازی 3- بارگزاری شده در سامانه نوید 2- پرسش و پاسخ با دانشجویان از طریق سامانه	1- سامانه مجازی 2- کامپیوتر 3- پاورپوینت 4- فیلم 5- فایل پی دی اف منبع	کوییز ارائه شده در درس

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجو
4	شناخت مراقبت های اولیه سلامت قسمت اول	-مفهوم مراقبت های سلامت، اهداف و ابعاد آن را بیان نمایند. -مراقبت های اولیه سلامت را تعریف و جامعیت این خدمات را توضیح دهند. -اصول و اجزای مراقبت های اولیه سلامت در ایران را بیان نمایند. -مفهوم مراقبت های سطح بندی شده، و سطوح مراقبت ها را شرح دهند -مفهوم مراقبت های سلامت، اهداف و ابعاد آن را بیان نمایند.	1-سخنرانی ارایه شده مجازی 2-بارگزاری شده در سامانه نوید 2- پرسش و پاسخ با دانشجویان از طریق سامانه	1-سامانه مجازی 2- کامپیوتر 3-پاورپوینت 4-فیلم 5- فایل پی دی اف منبع	کوییز ارایه شده در درس
5	شناخت مراقبت های اولیه سلامت قسمت دوم	-نظام شبکه مراقبت های سلامت کشور، ویژگی و اهداف هر یک از واحدهای آن را توضیح دهند. -اهداف شکل گیری برنامه پزشک خانواده را بیان نمایند	1-سخنرانی ارایه شده مجازی 2-بارگزاری شده در سامانه نوید 2- پرسش و پاسخ با دانشجویان از طریق سامانه	1-سامانه مجازی 2- کامپیوتر 3-پاورپوینت 4-فیلم 5- فایل پی دی اف منبع	کوییز ارایه شده در درس
6		-مفهوم سلامت را با توجه به ابعاد آن بیان نماید. -با شناخت عوامل اجتماعی مرتبط با سلامت، تاثیر آنها	1-سخنرانی ارایه شده	1-سامانه مجازی 2- کامپیوتر	کوییز ارایه شده در درس

فرم طرح درس

	3-پاورپوینت 4-فیلم 5- فایل پی دی اف منبع	مجازی بارگزاری شده در سامانه نوید 2- پرسش و پاسخ با دانشجویان از طریق سامانه	را بر سلامت فرد، خانواده و جامعه بیان نماید -تعریف موقعیت اجتماعی - اقتصادی و تعیین کننده های آن را بیان نماید. -با شناخت عوامل موثر بر ایجاد محرومیت اجتماعی، تاثیر آن بر سلامت را بیان نماید. -اهمیت سیاست گذاری های سلامت با تاکید بر تعیین کننده های اجتماعی سلامت را توضیح دهد.	شناخت عوامل اجتماعی مرتبط با سلامت	
--	---	---	--	---	--

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی
7	دانستن آموزش و ارتقا سلامت - قسمت اول	-ارتقای سلامت را تعریف کنند. -تاریخچه ارتقای سلامت را شرح دهند. -ابعاد ارتقای سلامت را توضیح دهند. -رویکردهای ارتقای سلامت را در مداخلات آموزشی تشخیص دهند. -ارتقای سلامت را تعریف کنند.	1-سخنرانی ارایه شده مجازی 2-بارگزاری شده در سامانه نوید 2- پرسش و پاسخ با دانشجویان از طریق سامانه	1-سامانه مجازی 2- کامپیوتر 3-پاورپوینت 4-فیلم 5- فایل پی دی اف منبع	کوییز ارایه شده در درس
8	دانستن آموزش و ارتقا سلامت - قسمت دوم	-کاربرد مدل های ارتقای سلامت را شرح دهند. -مراحل مختلف مدل پرسید پرسید را در یک پروژه آموزشی تشخیص دهند. -مراحل مختلف مدل مراحل تغییر را شرح دهند. -ابعاد مختلف مدل باور سلامتی را شرح دهند. -آموزش سلامت را تعریف کنند.	1-سخنرانی ارایه شده مجازی 2-بارگزاری شده در سامانه نوید 2- پرسش و پاسخ با دانشجویان از طریق سامانه	1-سامانه مجازی 2- کامپیوتر 3-پاورپوینت 4-فیلم 5- فایل پی دی اف منبع	کوییز ارایه شده در درس
9	سنجش وضعیت سلامت در جمعیت ها: مروری بر شناخت وضعیت ایران و جهان - قسمت اول	-با انواع و مفاهیم سنجه های وضعیت سلامت آشنا شده و بتواند آنها را توضیح دهد. -انواع و کاربرد شاخص های سلامت را بشناسد. -ویژگی های یک شاخص مناسب سلامت را با توجه به کاربرد آن بشناسد.	1-سخنرانی ارایه شده مجازی 2-بارگزاری شده در سامانه نوید	1-سامانه مجازی 2- کامپیوتر 3-پاورپوینت 4-فیلم 5- فایل پی دی اف	کوییز ارایه شده در درس

فرم طرح درس

	منبع	2- پرسش و پاسخ با دانشجویان از طریق سامانه	-با پرکاربردترین شاخص های تعیین کننده وضعیت سلامت عمومی و نحوه محاسبه آنها آشنا باشد		
			-با انواع و مفاهیم سنجه های وضعیت سلامت آشنا شده و بتواند آنها را توضیح دهد.		

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجو
10	شناخت سنجش وضعیت سلامت در جمعیت ها: مروری بر وضعیت ایران و جهان - قسمت دوم	-مفهوم بار بیماری و شاخص های تعیین کننده آن را بشناسد. -وضعیت سلامتی جهان را براساس شاخص های بار بیماری توضیح دهد. -وضعیت سلامتی ایران را براساس شاخص های بار بیماری توضیح دهد. -عوامل خطری را که در جهان دارای بیشترین بار بیماری قابل انتساب هستند، بشناسد.	1-سخنرانی ارایه شده مجازی بارگزاری شده در سامانه نوید 2- پرسش و پاسخ با دانشجویان از طریق سامانه	1-سامانه مجازی 2- کامپیوتر 3-پاورپوینت 4-فیلم 5- فایل پی دی اف منبع	کوییز ارایه شده در درس
11	در مورد کلیات بهداشت محیط آگاهی یابد.	-عوامل محیط و هدف اساسی بهداشت محیط را شرح دهد -لزوم آشنایی سایر افراد (افرادی با تخصصها و مهارتهایی به جز بهداشت محیط) را با کلیات بهداشت -راهبرد "بهداشت محیط" را در کنترل بیماریها توضیح دهد -بیماریهای منتقله توسط آب و مواد غذایی را با توجه به عامل بیماریزا، مخزن بیماری و راههای سرایت آنها از محیط توضیح دهد -معیارهای هر یک از اجزای ساختاری راهبرد بهداشت محیط در کنترل بیماریها را بیان کند	1-سخنرانی ارایه شده مجازی بارگزاری شده در سامانه نوید 2- پرسش و پاسخ با دانشجویان از طریق سامانه	1-سامانه مجازی 2- کامپیوتر 3-پاورپوینت 4-فیلم 5- فایل پی دی اف منبع	کوییز ارایه شده در درس
12	مفهوم گذار اپیدمیولوژیک و گذار سلامت را بشناسد.	- گذار اپیدمیولوژیک را تعریف نموده مثالهای واضحی ارائه دهد - گذار سلامت را توضیح دهد - عوامل موثر بر گذار اپیدمیولوژیک را فهرست نموده و شرح	1-سخنرانی ارایه شده مجازی بارگزاری شده	1-سامانه مجازی 2- کامپیوتر 3-پاورپوینت 4-فیلم	کوییز ارایه شده در درس

فرم طرح درس

	5- فایل پی دی اف منبع	در سامانه نوید 2- پرسش و پاسخ با دانشجویان از طریق سامانه	دهد		
			-تاریخچه گذار اپیدمیولوژیک را توضیح دهد		
			- علل پیرشدن جمعیتها را بیان کند		

فرم طرح درس

نیمسال تحصیلی: 1403-2

نام درس: اصول خدمات سلامت	نوع درس (تئوری/عملی): تئوری	ساعت درس: 30 ساعت
رشته تحصیلی: پزشکی عمومی	مقطع تحصیلی دانشجویان: علوم پایه	محل برگزاری: مجازی (سامانه نوید)
		مدرس: دکتر برمک یعقوبیان

منابع درسی مورد استفاده :

- 1- کتاب "اصول و کلیات خدمات سلامت" تألیف محمد خواجه دلویی و ... (هیات مولفین از اساتید برگزیده دانشگاههای علوم پزشکی کشور)، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، چاپ اول، سال 1399
- 2- کتاب جامع بهداشت عمومی دکتر حسین حاتمی و همکاران ، انتشارات ارجمند، چاپ چهارم (1398)

نحوه ارزشیابی (همراه با سهم هر آیتم):

- 1- میدترم از شش جلسه اول با ده سوال تستی و تشریحی
- 2- امتحان فاینال سی سوال تستی و تشریحی
- 3- سهم تمام بخشها از سوالات فوق سه و یک سوم سوال برای هر جلسه جهت مجموع چهل سوال است. (برخی از مباحث سه و برخی مباحث چهار سوال دارند).
- 4- پاسخ کامل و درست به کوییزهای کلاسی مجموعاً نیم نمره به نمره نهایی اضافه می کند.